

Ultraljudsfysik och knappologi

Niklas Jonsson,
MD PhD ÖL

Att skapa och optimera bilden

- Hur genereras bilden?
- Prober
- Gain, djup
- Artefakter, ekogenicitet
- Modaliteter

Utbildningsboken 2022

Fysik (behärska)

Grundläggande fysikaliska principer
såsom:

- Frekvens
- Doppler
- Artefakter, felkällor

Uppnås genom: Kurs

Piezoelektriska kristaller och ultraljud

Piezoelektriska kristaller och ultraljud

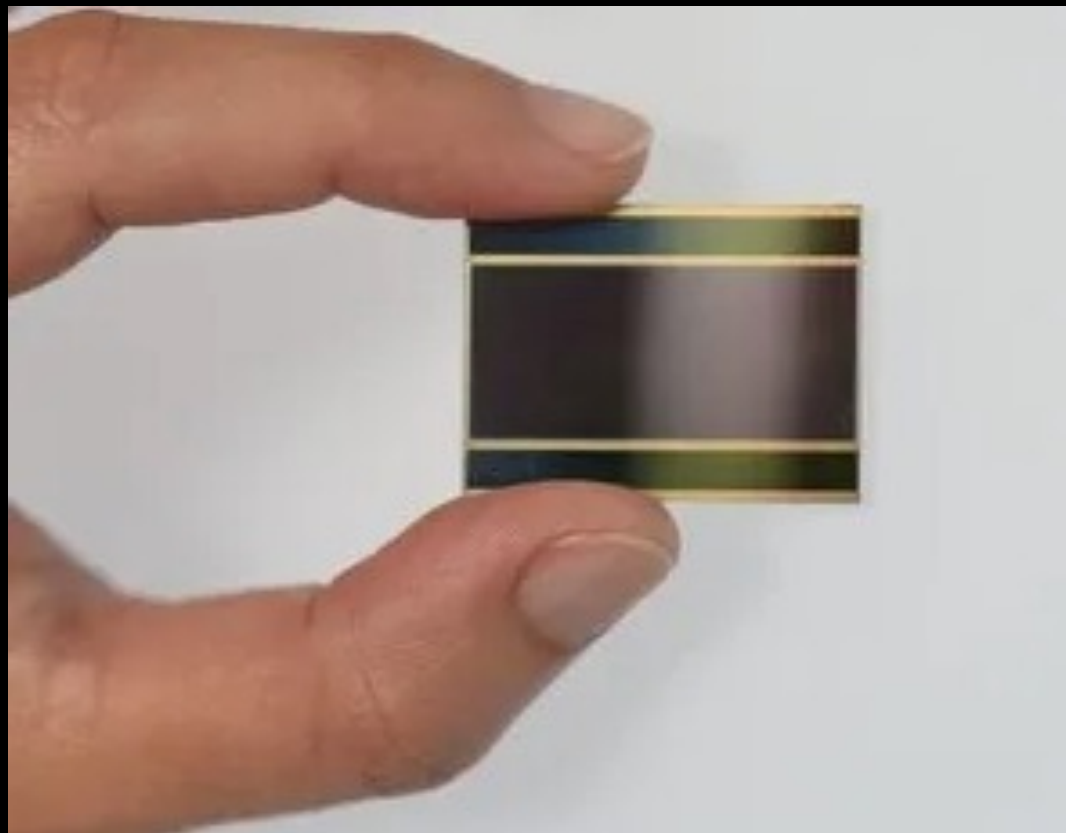

Piezoelektriska kristaller och ultraljud

Mikromaskiner och ultraljud

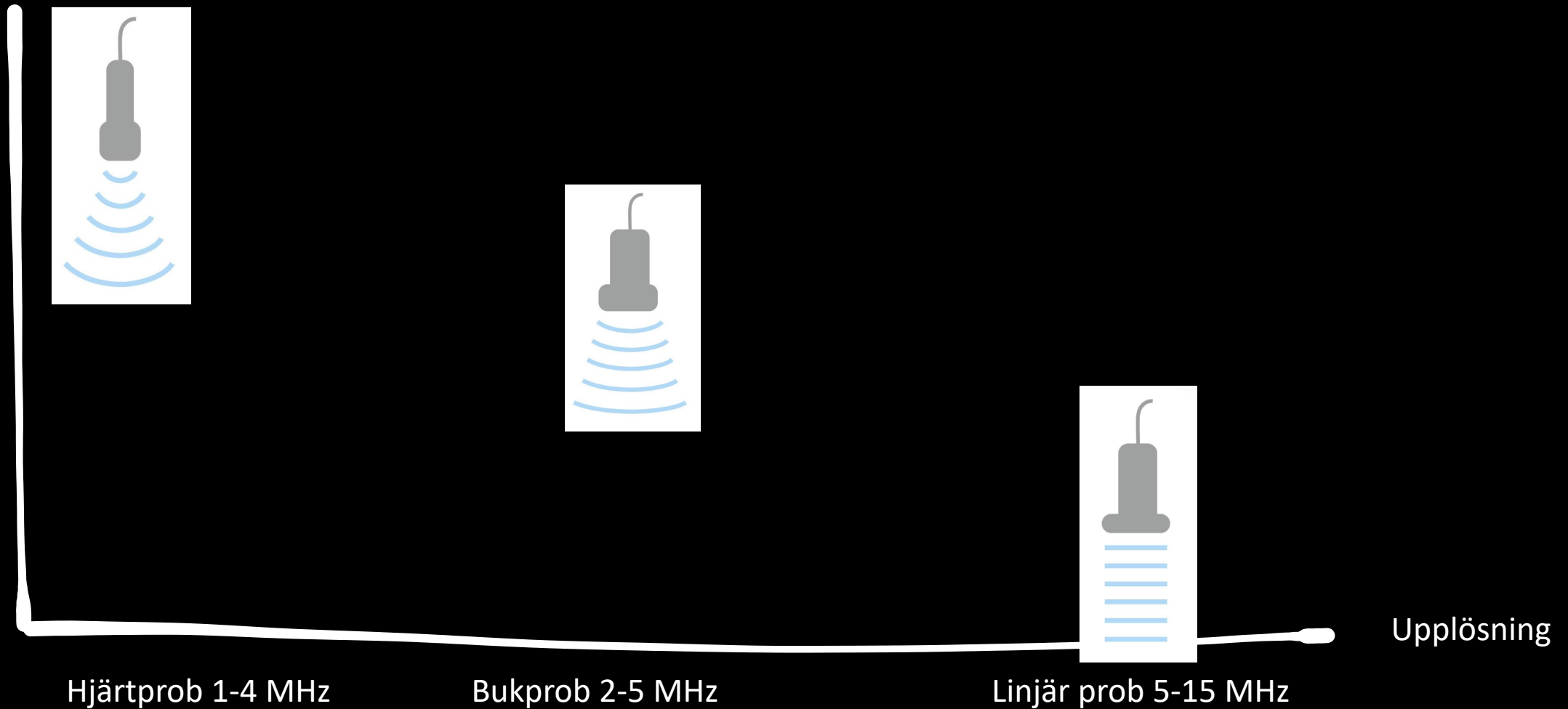

Mikromaskiner och ultraljud

Penetrans vs upplösning

Penetrans

Prober och "footprints"

Phased array
"hjärtprob"

Låg frekvens
Djup penetrans
Smal sektor
Rörliga objekt

Prober och "footprints"

Curvilinear "bukprob"

Låg/mellan frekvens

Djup penetrans

Bred sektor

Bättre upplösning

Prober och “footprints”

Linjär prob

Hög frekvens

Låg penetrans <8cm

Linjär footprint

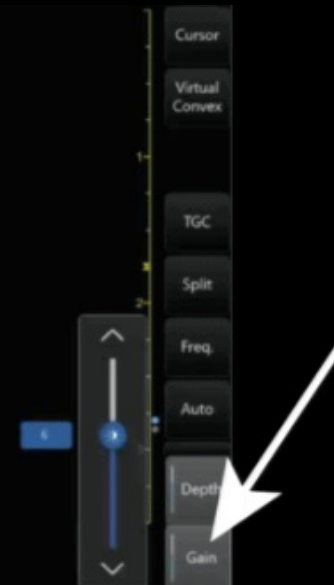
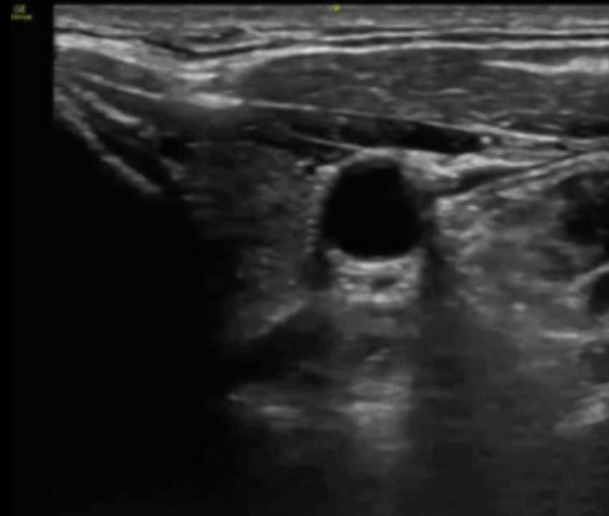
Bäst upplösning

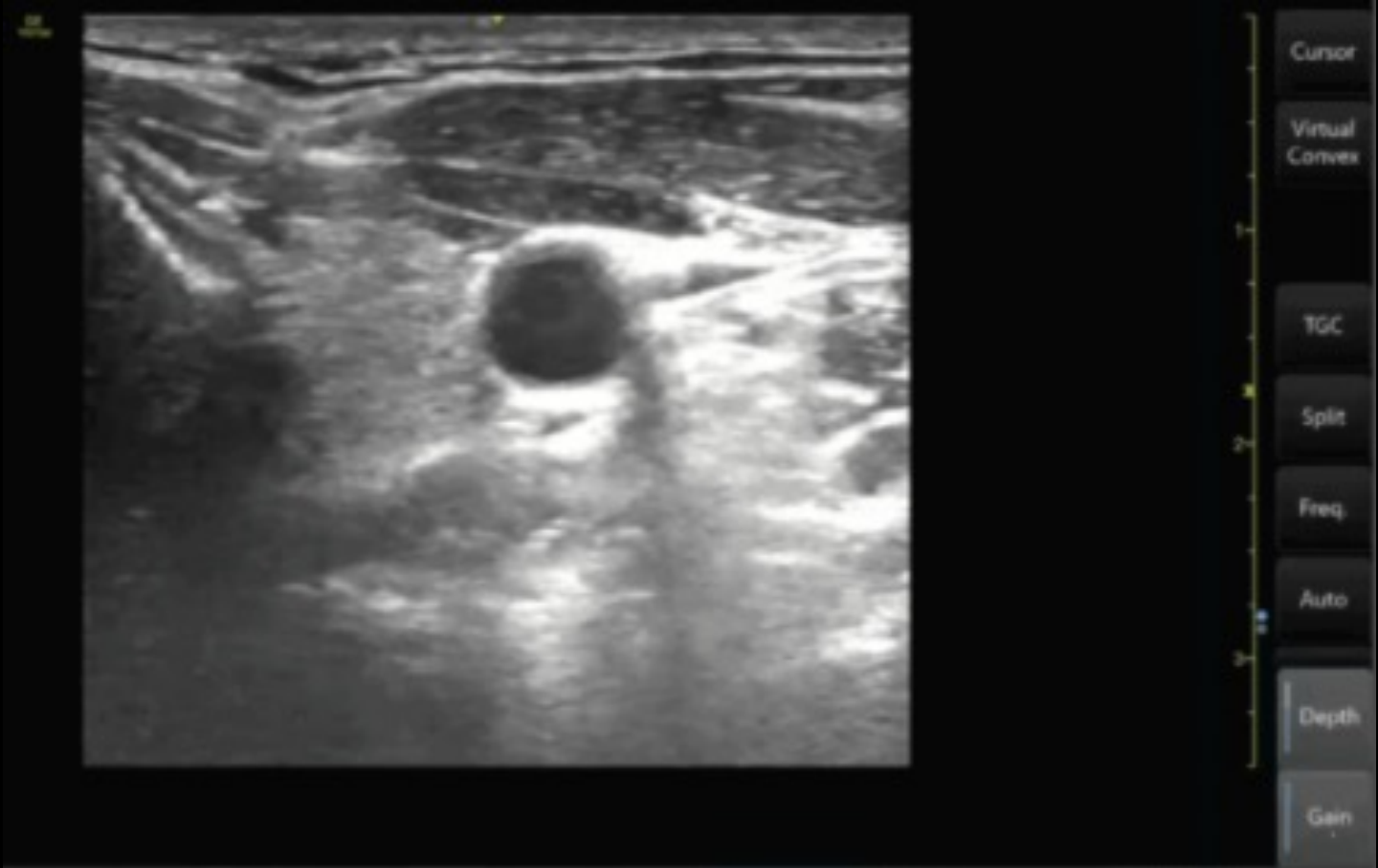

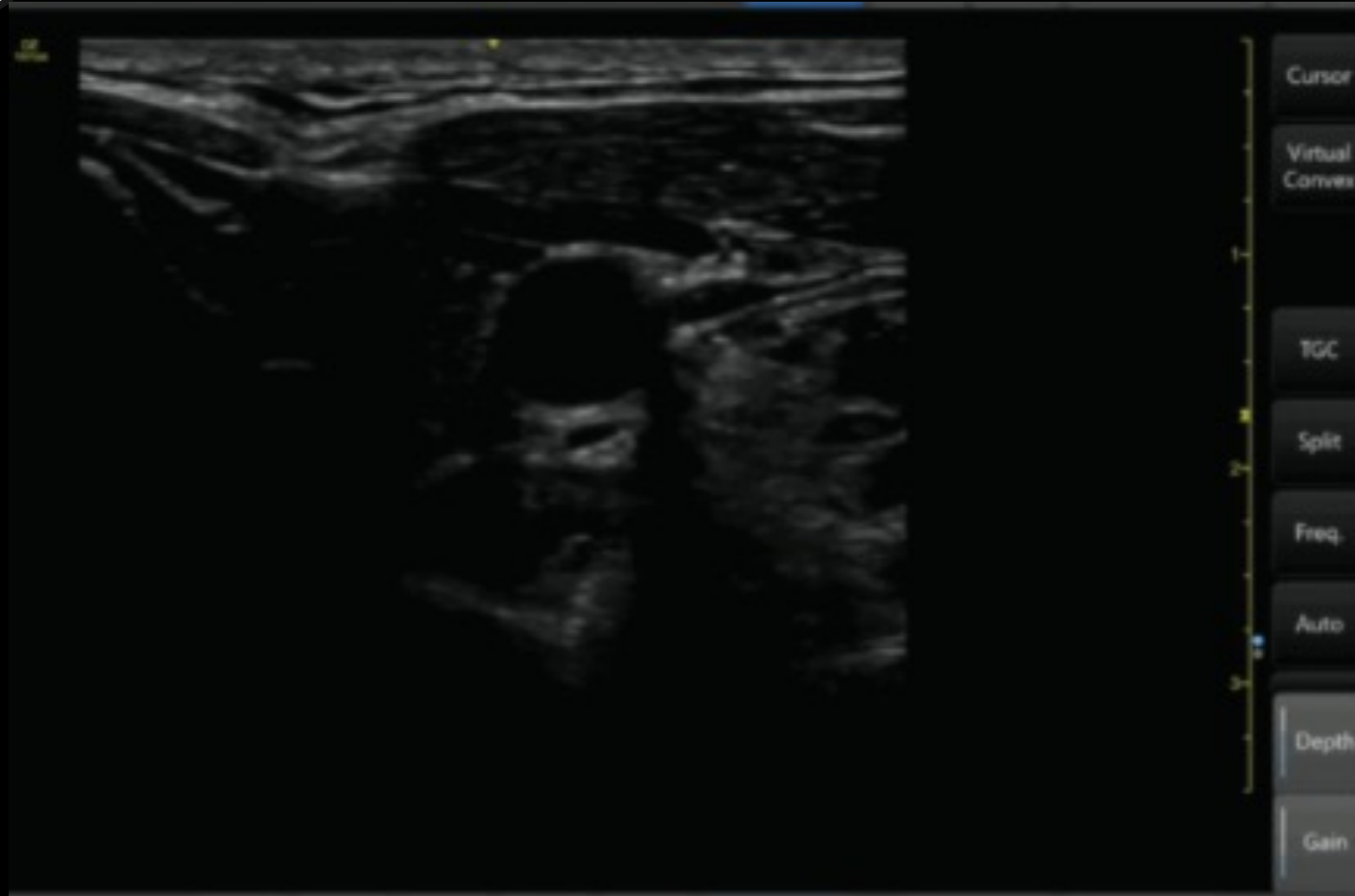

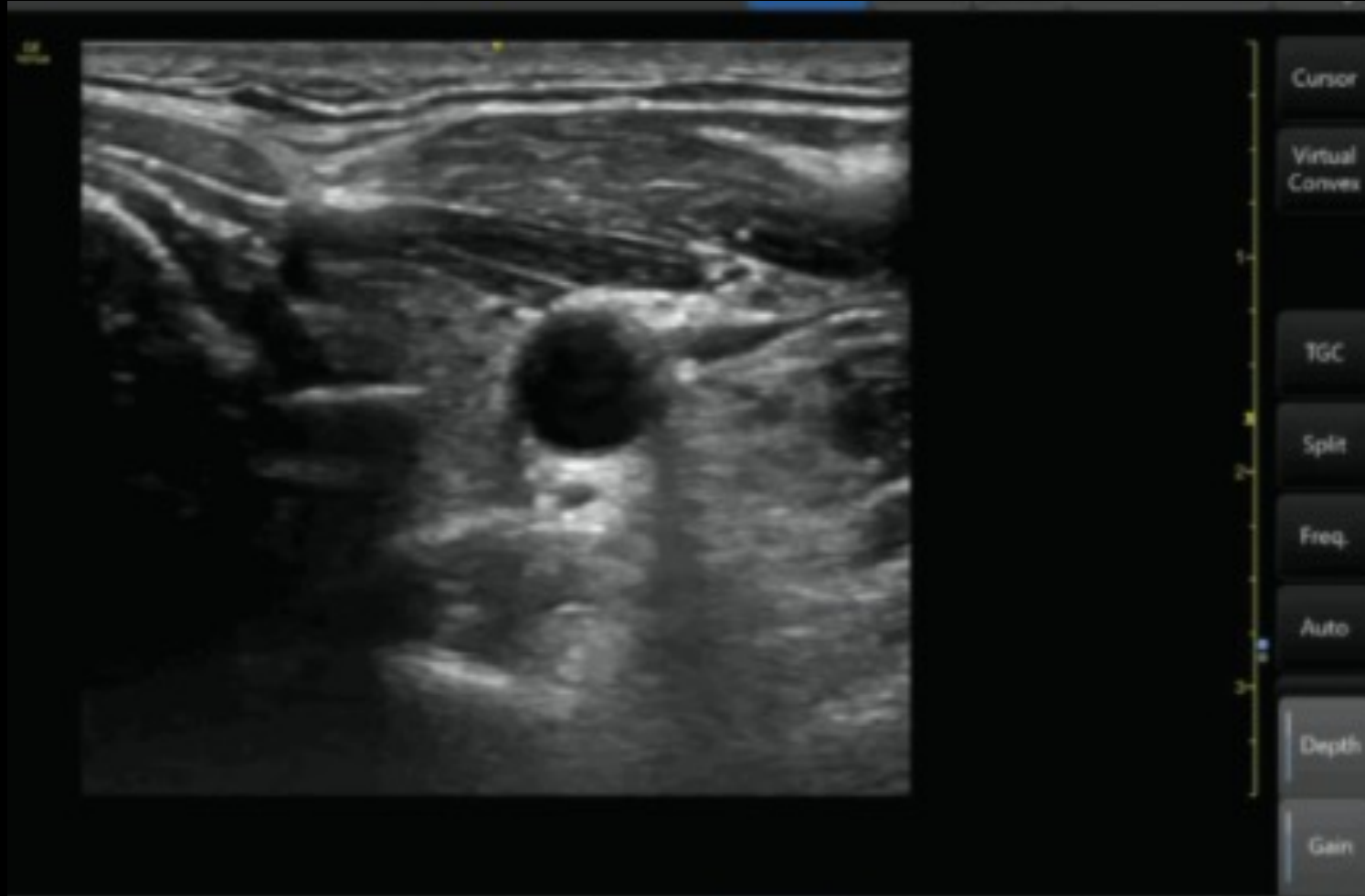
Gain

- Förstärker signalen in
- Vätska ska vara svart
- Använd auto-gain

Djup och fokuspunkt

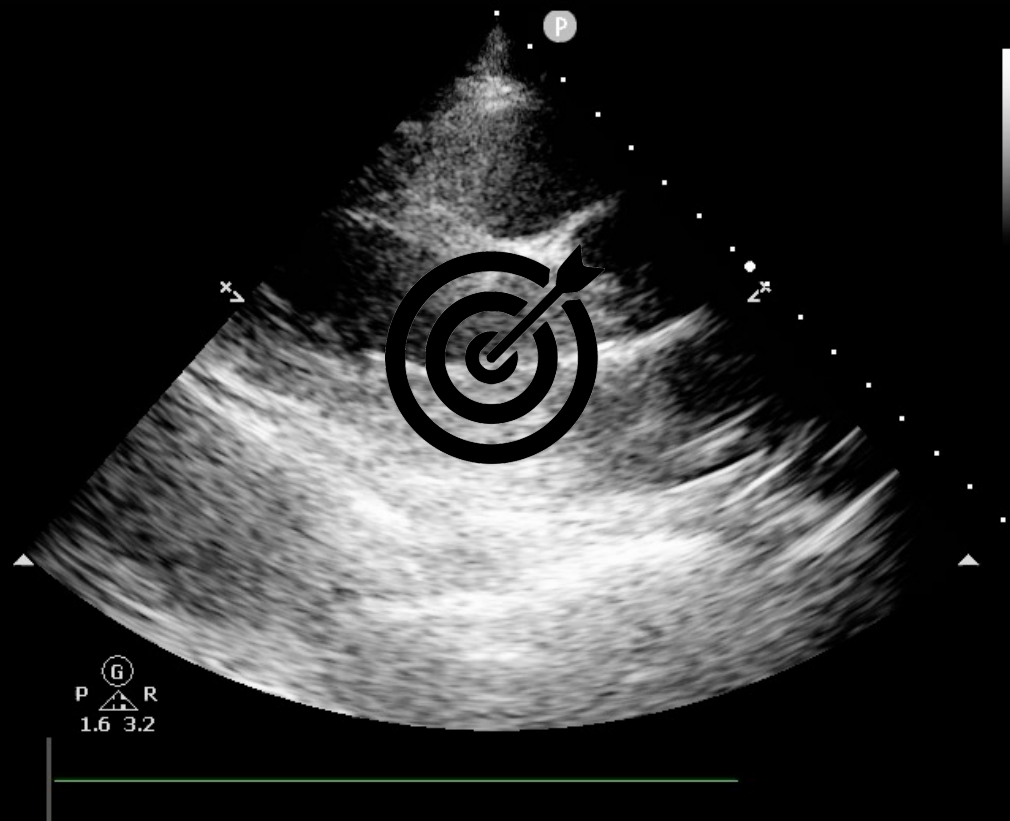
PHILIPS

MI 1.3

TIS 0.5

Adult Echo
S5-1
34 Hz
15.0cm

2D
HGen
Gn 50
C 50
3/2/0
75 mm/s

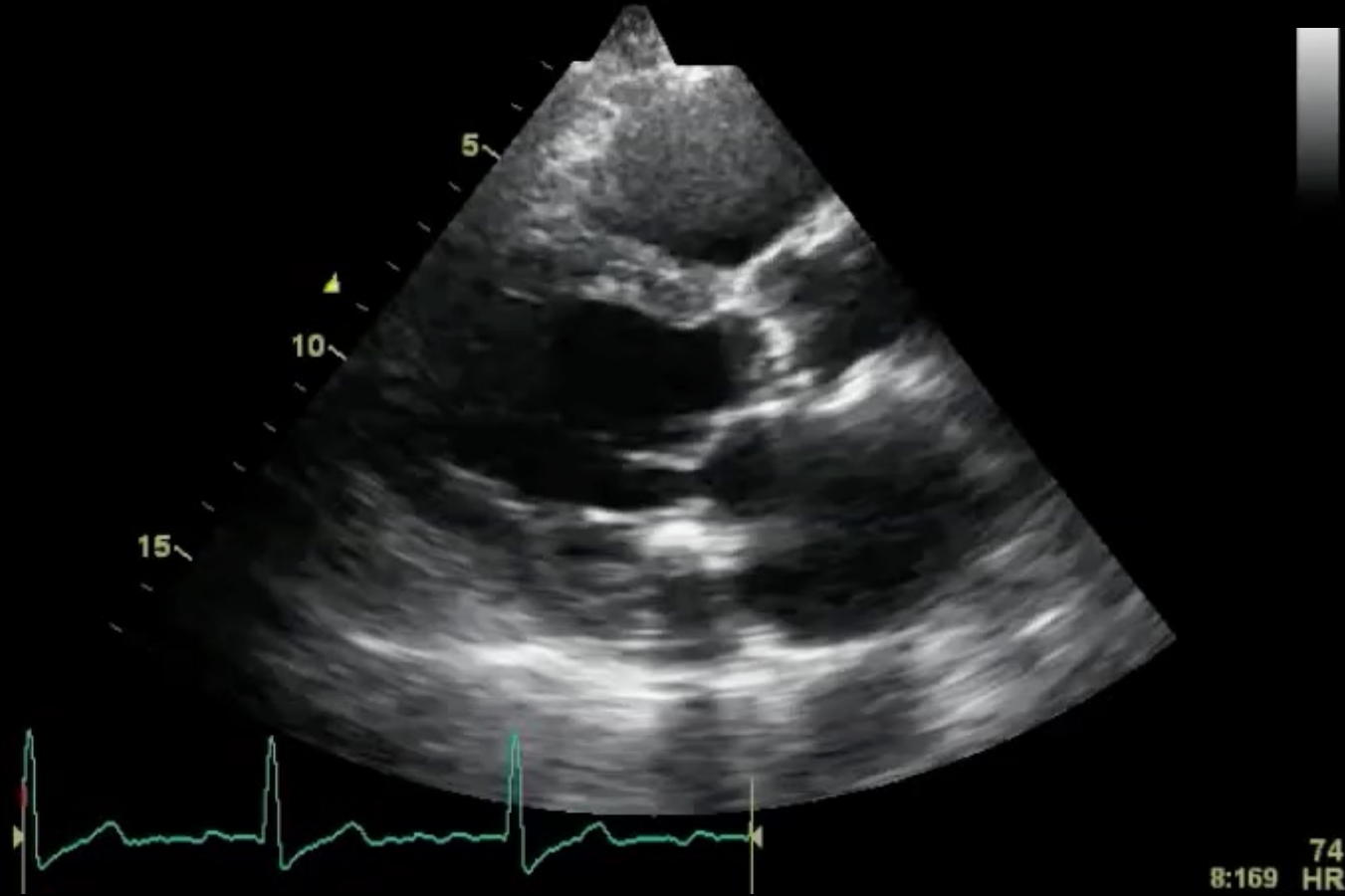

Artefakter – saker som maskinen hittar på

- Skuggor
- Reverberation
- Förstärkning pga olika ljudledningshastighet
- Spegling
- Sidolober
- Med mera, med mera

Ultraljudsskugga

Reverberation

PHILIPS	civa 2:2 2 NOV	MI 0.5	2014-11-02
JONSS	14-11-02-131221	KS Solna, CIVA	TIS 0.2 13:28:20

Vasc L15
L15-7io
33 Hz
7.0cm

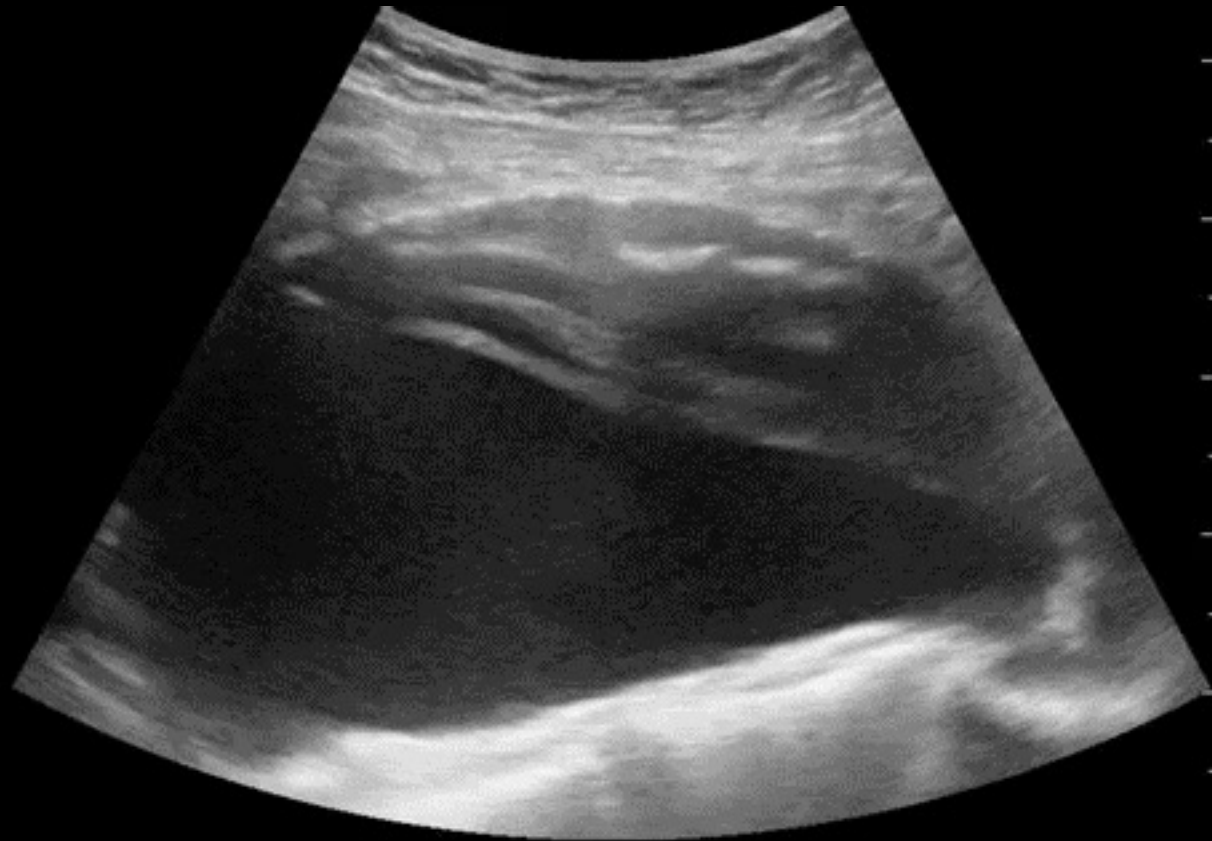
2D
Gen
Gn 92
C 50
3/3/2

G
P ▲ R
7.0 15.0

Förstärkning pga olika ljudledningshastighet

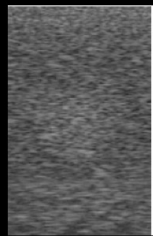

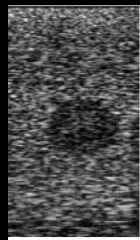
Olika vävnaders ekogenicitet (=förmåga att reflektera ultraljudsvågor)

En ultraljudsbild visas i svart-grå-vit skala

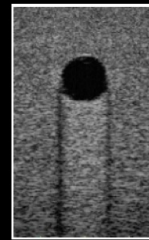
Tät struktur (ben) är kraftigt reflekterande = vitt
vätska = svart

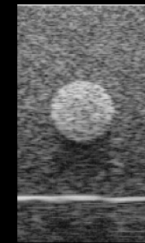
Isoechoic

Hypoechoic

Anechoic

Hyperechoic

Gen THI
S MB

Abd
P21

29%

MI

1.2

TIS

0.8

A

B

10

Gen

0

Guide

MB On

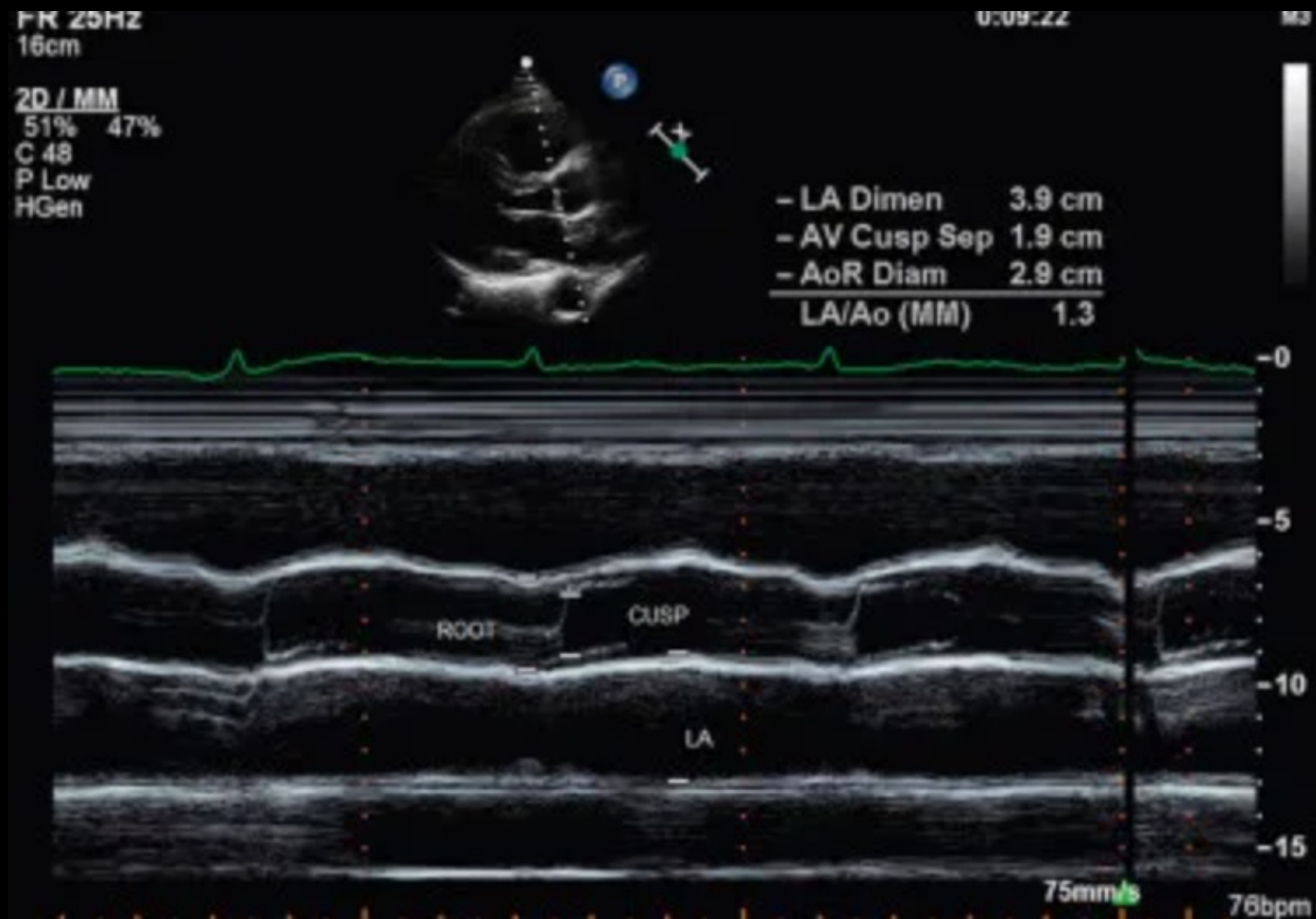

On

Page 1/2

M-mode: Rörelser och tid

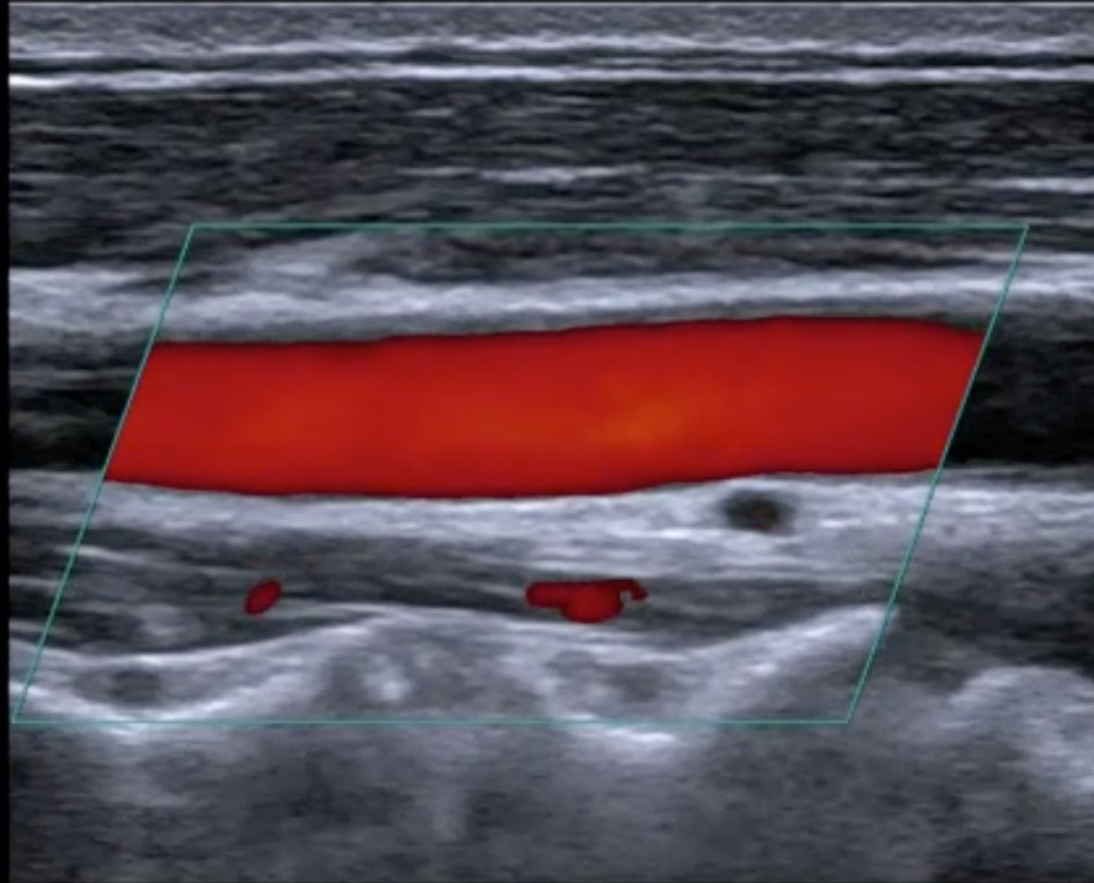

Color doppler: Blue Away, Red towards

28.2
28.2
cm/s

□

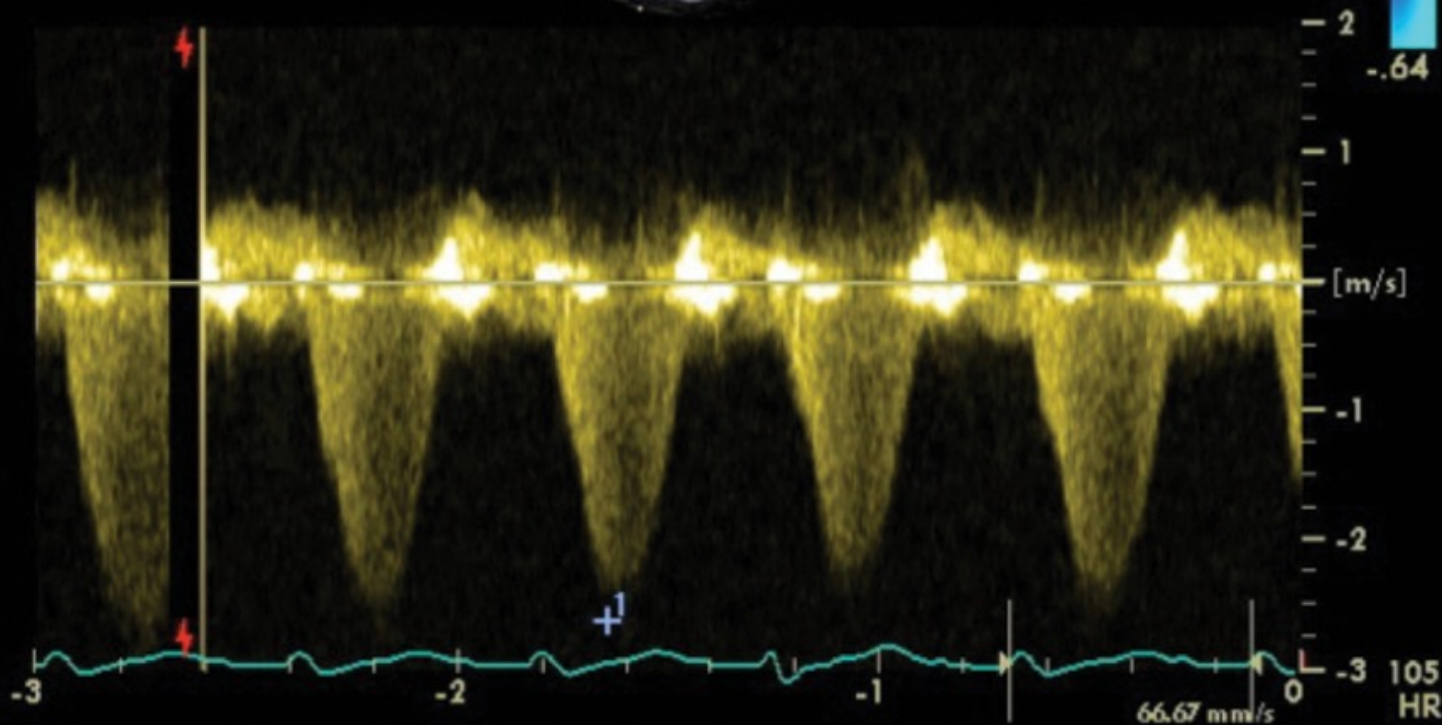
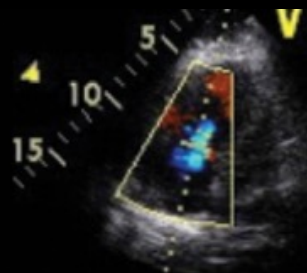
3cm

TCVT
Carotid
TIB 0.76
TIC 2.09
TIS 0.76
MI 1.02
20 fps
98%
2D
H Mid
0 dB
DR 65
LD 2
UA 2
C
Pen
-2 dB
PRF 2934
General

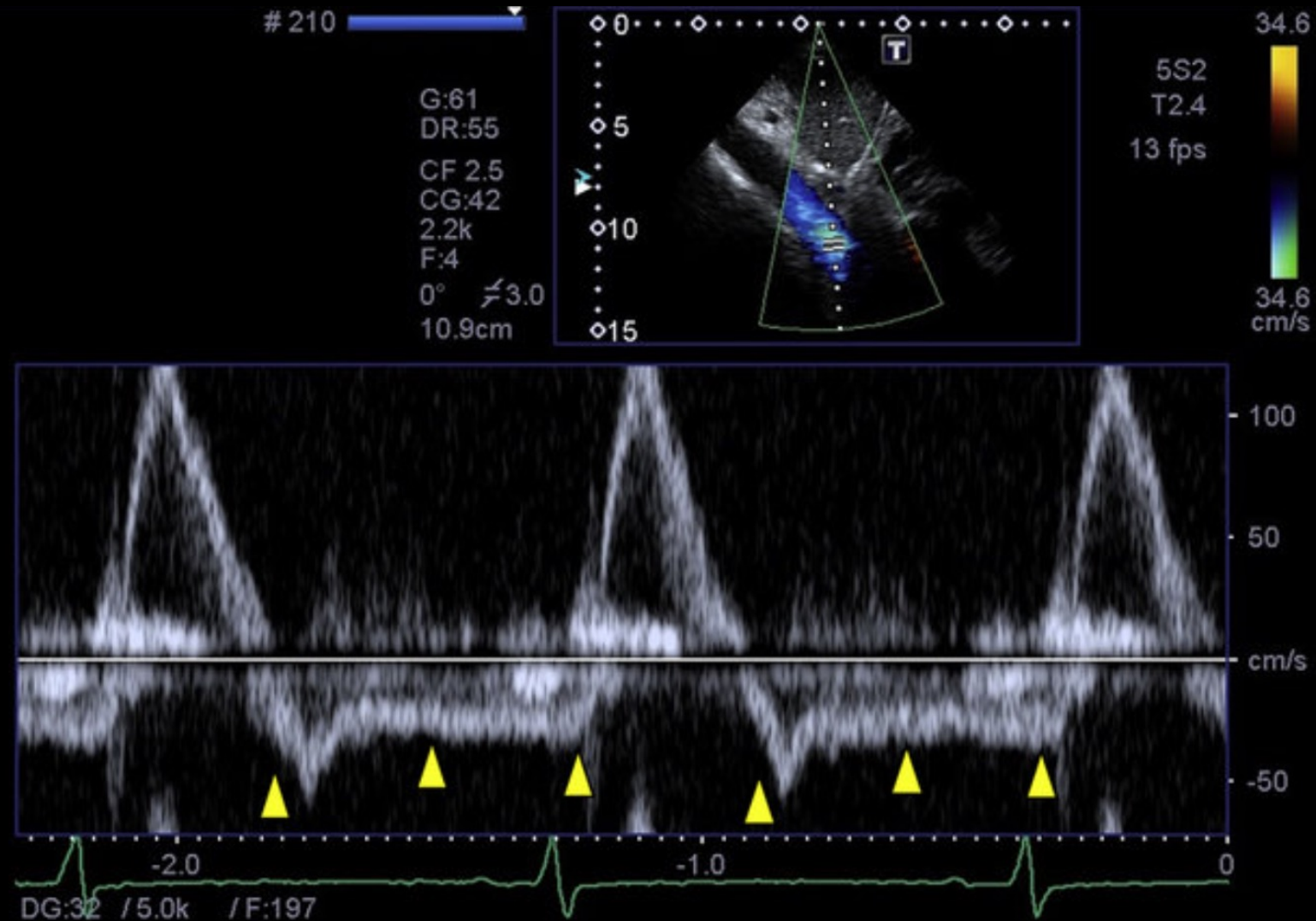
CW-doppler: Pos nedanför, neg ovan

1 TR Vmax 2.63 m/s
TR maxPG 27.72 mmHg

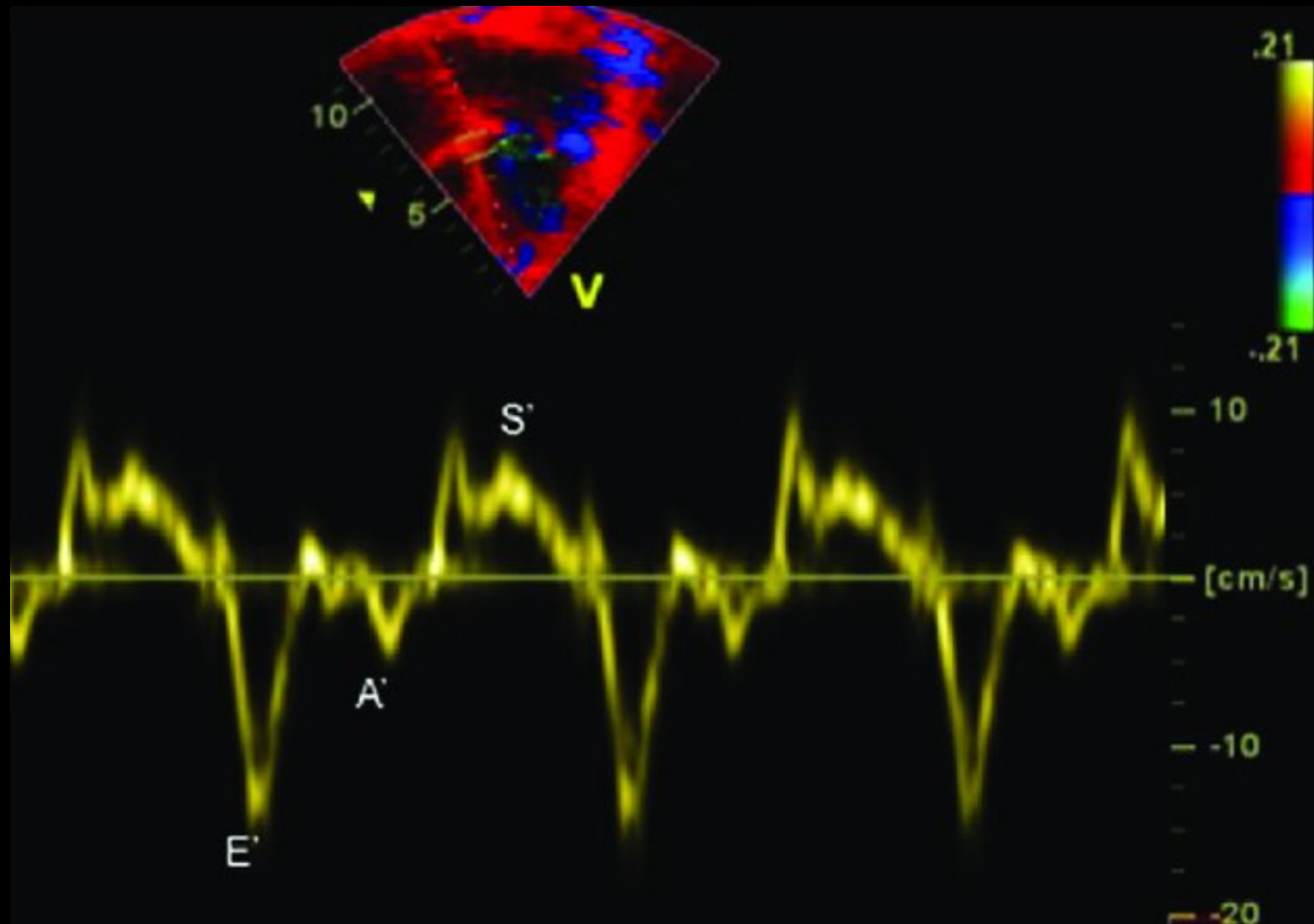

PW-doppler: Pos nedanför, neg ovan

Vävnads-doppler: Pos nedanför, neg ovan

Knappologi: Vad ska vi öva på?

- Probens rörelser (inkl ergonomi!) och snittens nomenklatur
- Djup, gain, freeze, record, caliper
- Verklighet vs artefakter
- Modaliteter

